

Handläggare: Carl Smitterberg
Telefon: 08-508 36 221

Till
Äldrenämnden

Remiss "Positionspapper om EU, staden och stockholmarna"

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr: 024-2011/2011

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen

Eva Frunk Lind
Direktör

Sammanfattning

Som ett led i stadens internationella arbete föreslår stadsledningskontoret ett antal principiella ställningstaganden i ärendet *Positionspapper om EU, staden och stockholmarna*. Positionspappret ska klargöra Stockholms stads grundinställning till EU-politik med verkan på Stockholm och stockholmarna.

Äldreförvaltningen är i huvudsak positiv till redovisade ställningstaganden och strategin att så tidigt som möjligt vara med i processerna som leder till framtida överstatliga regelverk, behovet av lokalt handlingsutrymme samt att arbetet ska ske genom de internationella och nationella nätverk där staden är representerad idag. Förvaltningen vill poängtera att detta ställer krav på personalresurser och kunskap som kanske inte finns tillgänglig idag.

Bakgrund

Dagligt kommunalt arbete påverkas i hög grad av överstatliga regelverk inom en rad områden. Lagen om offentlig upphandling, LOU, är ett exempel på ett EU-regelverk som kodifierats i svensk lagstiftning. Då dessa regelverk så tydligt påverkar Stockholms stads verksamhet och invånare är det önskvärt att staden på ett så tidigt stadium som möjligt av förändringsprocesserna kan klargöra sin inställning och arbeta för att nya lagar utvecklas i en för staden gynnsam riktning.

Detta är också något som fastslås den internationella strategin för Stockholms stad (2008:204). Av strategin framgår det att nämnder och bolag ska arbeta aktivt för att påverka EU-politik med inverkan på staden och stockholmarna. Som ett led i detta arbete föreslår stadsledningskontoret ett antal principiella ställningstaganden i ärendet Positionspapper om EU, staden och stockholmarna.

Positionspapper om EU, staden och stockholmarna syftar till att klargöra Stockholms stads hållning och inställning, *position*, i ett antal principiella frågor för att få ökat genomslag och underlätta påverkansarbetet. Med positionspappret som grund underlättas ställningstaganden och prioriteringar i stadens internationella arbete gentemot EU och genom de medlemsorganisationer där Stockholms stad representeras.

Ärendet

Stadsledningskontoret föreslår att staden i ett stadsövergripande positionspapper lägger fast sin grundinställning till EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna. En enhetlig och politiskt behandlad linje är avgörande för att staden på ett framgångsrikt sätt ska kunna påverka EU-beslutens utformning. Det är även en förutsättning för att staden ska få genomslag för sina ståndpunkter i samarbetsorganisationerna Eurocities, Stockholmsregionens Europaförening (SEF) och Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Målet med detta positionspapper är inte att slå fast en detaljerad ståndpunkt om all EU-politik som påverkar staden. Syftet är att klargöra de centrala principer som ska vara vägledande för staden när den utarbetar sin inställning till konkreta EU-initiativ. Dessa principer är stadsövergripande och gäller för samtliga nämnder och bolag.

Följande tre principer föreslås i ärendet:

1. Beslut ska fattas på rätt politisk nivå

- Staden har en positiv grundsyn på EU-samarbetet.
- EU bör fokusera sina insatser på de områden där unionspolitik har ett mycket tydligt mervärde, jämfört med kommunal och nationell politik.
- EU:s budget bör minskas och skattebetalarnas pengar värnas.

2. Valfrihet, kostnadseffektivitet och miljö

- EU:s fokus bör ligga på fullbordandet av den inre marknaden och på fortsatt utveckling av miljöpolitiken.
- Det primära syftet med all offentlig upphandling bör vara att ge skattebetalarna varor och tjänster av hög kvalitet till lägsta acceptabla kostnad. Det är angeläget att regelverket ger staden möjlighet att välja miljövänliga lösningar, utan att slå fast detta som ett tvingande krav.
- Staden ställer sig avvisande till att ge offentliga myndigheter större möjlighet att ge stöd som hotar att snedvrider konkurrensen.

3. EU:s politik ska vara välavvägd och välunderbyggd

- EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar och samråd.
- EU ska lagstifta endast om det är absolut nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Frivilliga insatser bör alltid föredras framför nya EU-lagar.

Positionspappret föreslås gälla för innevarande mandatperiod, och kompletterar stadens internationella strategi. Berörda nämnder och bolag bör ges i uppdrag att i nära samverkan med kommunstyrelsen utarbeta verksamhetsspecifika EU-positionspapper.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 14 februari 2012. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 15 februari 2012.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ser positivt på att Stockholms stad utformar ett positionspapper om EU, staden och stockholmarna där vissa principiella ställningstaganden klargörs.

Förvaltningen delar till stora delar stadsledningskontorets inställning till EU och dess regelverk. Strategin att så tidigt som möjligt delta i processer som leder till framtida lagstiftning liksom att Stockholms stad är en aktiv medlem i de olika samarbetsorganisationerna ser äldreförvaltningen som en naturlig del i ett allt tätare europeiskt samarbete.

Äldreförvaltningen vill dock poängtera att detta ställer krav på personella resurser och kunskap som idag kanske inte finns tillgänglig på stadens förvaltningar. Att följa en lagstiftnings- och påtryckningsprocess, må vara genom stadens centrala ombud, kräver ett engagemang som ska vägas mot att lösa andra uppgifter.

Vad gäller att **beslut ska fattas på rätt politisk nivå** vill äldreförvaltningen anförda följande:

Förvaltningen delar helt stadsledningskontorets beskrivning av stadens behov av handlingsutrymme för organiserandet av allmännyttiga tjänster. Exempelvis möter äldreomsorgen i olika delar av Europa delvis skiftande utmaningar och är därför organiserad utefter lokala förutsättningar. Att genom överstatlig lagstiftning försöka reglera denna skulle förmodligen hindra en positiv utveckling av äldreomsorgen i Stockholms stad.

Vad gäller **valfrihet, kostnadseffektivitet och miljö** vill äldreförvaltningen lämna följande kommentar:

Sedan 2002 genomförs upphandlingar av hemtjänst som kvalitetsupphandlingar och sedan 2008 upphandlingar av vård- och omsorgsboenden enligt samma princip. Sammanfattningsvis innebär kvalitetsupphandling att staden fastställer pris och kvalitetsnivå för en viss tjänst. Det anbud som visar sig innehålla bästa möjliga verksamhet för den givna pengarna vinner uppdraget.

Även om Stockholms stad fastställer priset för en viss tjänst innebär det inte med automatik att det är den lägsta kostnad som kan antas innebära tillräcklig kvalitet.

Vid upphandling av äldreomsorg använder sig Stockholms stad idag av både Lagen om offentlig upphandling LOU och Lagen om valfrihet LOV. Den förstnämnda medger kvalitetsupphandling och den sistnämnda är helt och hållet

utformad för detta ändamål. Det finns alltså idag ingen motsättning mellan EU:s regelverk och Stockholms stad sätt att upphandla.

Äldreförvaltningen delar helt uppfattningen att ***EU:s politik ska vara välavvägd och välunderbyggd***. Förvaltningen delar stadsledningskontorets inställning men ser i likhet med ett ökat engagemang i påtryckningsprocessen att också detta kräver mer av förvaltningarnas internationella arbete än vad som är fallet idag.